

Došlo 28. II. 1930

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE V LJUBLJANI

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{32}$ strani	Din 100.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 300.—	$\frac{1}{3}$ strani	Din 800.—
$\frac{1}{16}$ strani	Din 150.—	$\frac{1}{6}$ strani	Din 400.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1200.—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 200.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 600.—	Priloga listu stane Din 100 za 1000 kom.	

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Štev. 4.

V Ljubljani, 28. februarja 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkevcih pri Lovro Peto-varju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

1. Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljkatve.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trbovljah ali Zagorski apnenici po Din 13 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 80 kg po Din 3.20 za kg. Pri vagonskem odjemu po Din 3.05 za kg franko vsaka postaja v Sloveniji.

Kalijeva sol 42%, pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 172 za 100 kg franko vsaka postaja, na drobno Din 176 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90 Din. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonskem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal—Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razklesana kostna moka. 30% fosforove kisline, $\frac{1}{2}$ % dušika po Din 115 za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200 za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat, 16% po Din 92 za 100 kg, v vrečah po 100 kg. Pri pol ali vagonskem odjemu cena po dogovoru Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žilindra na bazi 18%, pri odjemu 15.000 kg po Din 115, za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 116 za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 117 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122 za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6 pri 100 kg.

2. Semena.

Kmetijska družba ima letos v zalogi najčistejša in najboljša kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezprečičenost.

Domača detelja	Din 19.—
lucerna, pristna francoska	24.—
lucerna italijanska	18.—
švedska detelja	26.—

lucerna	19.—
bela detelja	32.—
mačji rep	15.—
pasja trava	30.—
francoska pahovka	36.—
angleška ljulika	14.—
laška ljulika	15.—
travniška bilnica	22.—
travniška latovka	46.—
lisičji rep	34.—
navadna šopulja	34.—
pasji rep	36.—
ovčja bilnica	28.—

Zmesi travnega in deteljnega semena, sestavljene po strokovnih navodilih z gori imenovanih vrst stanejo: I. za barski svet kg Din 28; II. za peščeno zemljo kg Din 28; III. za srednje težko zemljo kg Din 24; IV. za težko zemljo kg Din 24; mešanica za vrtno travo kg Din 26.

Korenjevo seme, dolgo, zlatorumeno po Din 45 za kg.

Semenska pesa, in sicer: Mamut, rdeča po Din 26 za kg; Eckendorfska, rumena po Din 32 za kg; Olive, rumena po Din 28 za kg. — To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Semenska grahova (grahica), jara po Din 4.50 za kg.

Semenski oves, beli švedski po Din 2.75 za kg; rumeni Ligovo po Din 2.75 za kg; orig. češki po Din 3 za kg.

Vreče iz jute kakor poštnina se posebej računa po lastni cenah.

3. Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg, na drobno Din 3.80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3.80 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in toščice po Din 3.80.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6 za kg, na drobno Din 6.50 za kg, najmanj 5 kg.

Promlul, pravilno sestavljena kрма za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 12 Din kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju).

4. Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamozreznice Borek: JS8 po Din 1680, VS10 po Din 1750, VFS12 po Din 2150, VFSR12 za verigo po Din 2250, VFS14 za verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2500, z varovalko Din 2800, EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBS za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobiljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobiljač za oves EMO po Din 2000.

Reporeznica, domača, mala 400 Din, velika 800 Din.

Reporeznica „Borek“, EWAD po Din 630, Din, Borek EWB po Din 760, EWC po Din 980, EWL po Din 740, EWO po Din 740.

Brzoparilnik Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. 1850.

Telečiji napajalniki po Din 130.

Gumijevi seski za napajalnike po Din 30.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000; G za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, MO za 60 lit. Din 1350, za 100 lit. Kl. po Din 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1 za 5 lit. po Din 620, št. 2 za 10 lit. po Din 750.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din.

Hoybergov aparat za določanje toščobe v mleku in smetani, tip 33 Din 570, tip 25 Din 690.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija), v škatljicah po 25 gr po Din 15, 50 gr po Din 25, 100 gr po Din 45, 500 gr po Din 180.

Živnozdruvalniški predmeti (češki izdelek): požiralnikove cevi za teleta po Din 70, za goved po Din 180; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 60; irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80; obroči za bike poniklani po Din 25, navadni po Din 20; toplomer za merjenje vročine po Din 20; ušesne znamke za živino po Din 1.50 za komad; znamke za perutnino po Din —.25 za komad.

5. Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Cepilna smola v škatljicah po $\frac{1}{2}$ kg po Din 8.—; v škatljicah po $\frac{1}{4}$ kg po Din 15.—; $\frac{1}{8}$ kg po Din 28.—.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 135 do 150, peresa k škarjam po Din 1.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40 do 90.

Drevesne ščetke (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18 do Din 40.

Strgule za drevje po Din 22 do 26.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Samodelna nahrbtna škropilnica A. H. 20 tvrdke Nechwile z 4 m dolgo bambusovo cevjo skupno po Din 1300.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice ročne, Perras, bakrene po 1 lit. Din 220, po 2 lit. Din 230, ponikljane 1 lit. Din 230, po 2 lit. Din 250. Podaljšane cevi za te škropilnice po Din 30 za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640 komad, s pumpo na poteg po Din 640 za komad.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Škarje za striženje mej od Din 40 do Din 120.

Papirnatii drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po Din 50 za kg v zalogi Maribor.

Papir za lepilive pasove po Din 1 za meter. Dobi se v zvitkih po 50 m, v zalogi Maribor.

Vrtna zalivalke „Jajag“ 10 lit. Din 180, 12 lit. Din 200, 14 lit. Din 215, 16 lit. 225.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po $1\frac{1}{2}$ kg po Din 20, v ročkah po $3\frac{1}{2}$ kg Din 50.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z embalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Raflevo ličje, kg po 20.— Din.

6. Vinogradniški in kletarski predmeti.

Trtne škropilnice, bakrene, original Vermorel po Din 500, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450, prava francoska Superieur po Din 500, in original Austria po Din 500 za komad.

Samodelna nahrbtna škropilnica Vega francoski sistem po Din 1250.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 90 za komad, razpršilnik za trte mali po Din 40, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechville po Din 140.

Gumijevce cevi za škropilnice po Din 15 za meter, tenke po Din 8.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50 za kg.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60 za komad.

7. Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojnične sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.

Gnojnične sesalke E 450 Din 900; F 375 Din 950; F 400 Din 980; F 450 Din 1000; G 320/450 cm Din 900; G 350/500 cm Din 940.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3.5 m po Din 1300; podaljšek 1.50 m Din 250.

Razpršilnik za gnojnične sode po Din 110 in Din 130.

Lopate za štihanje po Din 24.

Lopate za štihanje, nasajene po Din 64 do Din 80.

Lopate za nakladanje po Din 24.

Grablje železne, 10 do 16 zob po Din 12.50 do 20.

Vile železne, s tremi rogli po Din 13, s štirimi po Din 14.

Vile, garantirane, s štirimi rogli po Din 25.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600, D10MN po Din 1050, D9SS po Din 1100.

D7MN po Din 900, s plužno na vijake Din 1150; D6MN po Din 750; D5MN po Din 700; obračalni NW7 po Din 1150; NW5 po Din 1130; dvojni obračalni plug BW5 po 1650 Din; dvo-brazdni plug ZH9 po Din 1520.

Osipalnik BHR po Din 400; DHUN po Din 700.

Glave D9SS po Din 410, D7MN po Din 300; D6MN po Din 270; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; HN7 po Din 470.

Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluga po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.

Plužne, enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.

Brane.

Dvodielne njivske M1 780 Din, M11 750 Din.

Lahke posevne IVaL po Din 520; IVbL po Din 450.

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darlus 14 (s 14 premikalnimi travniškimi noži) po Din 2100 komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten po Din 1100 za komad, Ara 16 po Din 1420.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750.

Sackov dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po Din 690.

Sejalni stroji 5 vrstni H5b po Din 1650, Budućnost po Din 4500.

Triljerji (originalni Heidovi), razr. II/2 po Din 3100, II/1a po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.

Triljer „Feniks“ po Din 3500, špiralni po Din 1500.

Triljer Feniks II/20 po Din 3100, II/23 po Din 5600.

Robkači za koruzo EMR po Din 1120. Robkač ročni Mignon po Din 100.

Izluščevalec za deteljo, EVSM Din 1650.

Vitelj (gepelj) EGF po 3230 Din; EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelj ER po Din 1630, D800 po Din 540.

Bencin-motor Lorenz 3 HP po Din 11.500, 4HP po Din 15.500, 3 HP s pumpo 17.000 Din; Benzin-motor Lorenz 3 HP stabilni po Din 10.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 32 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35, srednji po Din 62, veliki po Din 100 za komad.

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 4.

V Ljubljani, 28. februarja 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Važni ukrepi Kmetijske družbe. — Opozorilo vinogradnikom in vinskim trgovcem. — Našo pomoč je iskati v organizaciji. — Organizacija prodaje v Nemčiji. — Pridelovanje zgodnjega krompirja. — Kako pridelujem najzgodnejši krompir na prostem? — Gnojenje žita z dušikom v Italiji. — Poslužite se semenske kontrole! — Pomanjkanje apna v zemlji. — Sejalne motike. — Posneto mleko pri vzreji. — Razvoj mlekarstva na Moravskem. — Navodila k obnovi vinogradov. — Hmeljarstvo. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske stvari. — Dopisi. — Vestnik „Društva kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino.“ — Vestnik odseka za rejo perutnine. — Vestnik odseka za rejo kuncev. — Razne vesti. — Uradne vesti. — Tržni pregled. — Tržne cene doma. — Tržne cene v inozemstvu. — Inserati.

Važni ukrepi Kmetijske družbe.

Za carine prost uvoz.

Kmetijska družba je uročila prošnjo za carine prost uvoz plugov, kar je finančno ministrstvo po poročilu kmetijskega ministra dovolilo in objavilo dotično odredbo v Službenih Novinah od 5. t. m. Carine prost uvoz plugov je dovoljen do 30. septembra t. l. — Ponovno je zahtevala od Centralne direkcije carin za carine prost uvoz grašice za seme, ki jo pri nas pridelujejo za krmo živini. Tudi tej želji je bilo ugodeno z zadnjo odredbo finančnega ministra. — Zaprošila je za carine prost uvoz modre galice in žvepla ali vsaj za znižanje, ker je to z ozirom na današnjo vinsko krizo nujno potrebno. Minister-ski svet je že znižal uvozno carino na žveplo na polovico, glede galice se bo pa pozneje obravnavalo.

V svrhu pospeševanja sadjarstva,

je družba poslala železniškemu ministrstvu prošnjo za zopetno dovoljenje brzovozne in brezplačne pošiljatve sadnega drevja, kakor je bilo to že pred dvemi leti v veljavi.

Družba je zaprosila bansko upravo dravske banovine, da ponovno uvede

akcijo za pridelovanje travnega semena

potom domačega kmetijstva, kakor jo je družba že pred štirimi leti započela. Če bi naši kmetovalci pridelovali potrebno travno seme, bi si naša država prihranila milijone, ki gredo danes za to seme v inozemstvo, razentega pa bi tudi naše kmetijstvo našlo nov vir dohodkov.

V nekaterih krajih po deželi se je

nova šolska odredba,

ki predpisuje celodnevni šolski pouk izkazala nepri-merna za kmetijstvo. Zato je družba na podlagi skle-

pov glavnega odbora zaprosila bansko upravo, naj pred vsem na dvorazrednicah po deželi, kjer se iz-kaže za to potreba, ostane stari način pouka v veljavi. S tem bi bila dana možnost, da se kmetijski otroci uporabljajo za varstvo mlade dece, za pašnjo živine in za manjša kmetijska dela, ki jih ti lahko opravljajo.

Ker se pri

Zavarovalnici zoper nezgode

ponavljajo slučaji, da kmet-posestnik, če ga doleti nezgoda pri stroju, ne dobi odškodnine, četudi pla-čuje redno zavarovalnino, je Kmetijska družba po-novno zaprosila Zavarovalnico, naj spremeni toza-devna določila, ki ne odgovarjajo našim kmetijskim razmeram.

Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je 16. januarja t. l. izdal finančnim direkcijam navodilo, v katerem tolmači

čl. 68. zakona o državni trošarini

tako, da morajo posestniki vinograda od vina, ki ga prenesejo iz vinograda v svoje stanovanje, ki ne leži v občini, kjer imajo svoj vinograd, plačati državno oblastno trošarino, četudi jim to vino služi za do-mačo uporabo. S tem nepravilnim tolmačenjem za-kona bodo hudo udarjeni naši vinogradniki, ki imajo svoje vinograde večinoma v sosednjih ali pa v odda-ljenih občinah. Zato je Kmetijska družba takoj, ko je zvedela za to novo navodilo, vložila odločen pro-test proti takemu tolmačenju zakona, ki žene naše vinogradništvo v še večjo krizo, nego se že danes nahaja.

Posebno važni sta dve resoluciji, ki jih je glavni odbor sprejel v svoji zadnji odborovi seji. Prva se tiče

Nabirajte nove člane! — Čitajte in shranjujte „Kmetovalca!“

revizije carinskega zakona,

ki se naj prilagodi današnjim gospodarskim razmeram v državi. V dosedanjem carinskem zakonu so bile carinske postavke tako določene, da so obremenjevale kmetijstvo, ščitile pa industrijo. Vsled visokih uvoznih carin mora kmet drago plačevati vse kmetijske potrebščine za svoj obrat, medtem ko so cene pridelkom tako nizke, da ne krijejo niti pridelovalnih stroškov. To je tudi eden glavnih vzrokov za današnjo kmetijsko krizo, ki ogroža celotno gospodarsko stanje države. Kmetijska družba je ponovno zahtevala spremembo carinskih postavk, toda žal, dosedaj brezuspešno. Na svoji zadnji seji je odbor sklenil resolucijo, ki odločno zahteva od vseh merodajnih krogov, naj se pri reviziji carinske tarife vpoštevajo ponovno že izražene želje kmetijstva in dopusti carine prost uvoz vseh tistih kmetijskih potrebščin, ki jih naše kmetijstvo rabi za izboljšanje in povečanje svojih pridelkov.

Druga važna resolucija se tiče

določil finančnega zakona, ki omejuje pravično obremenitev industrije na škodo kmetijstva

v podeželskih občinah. V dravski banovini imamo mnogo občin, v katerih je razvita industrija in obrt. Po prejšnjem finančnem zakonu so bile občine upravičene naložiti občinske doklade na industrijska podjetja in delniške družbe v jednaki višini kakor na zemljarino. Po določbah novega finančnega zakona pa smejo znašati te doklade na navedena podjetja največ do 25% davčnega predpisa, dočim se doklade na zemljarino lahko poljubno zvišajo. Posledica te določbe je, da plačujejo industrijska podjetja v občinske blagajne le malo doklad, nasprotno so pa kmetije obremenjene z visokimi dajatvami. Tako se godijo primeri, da plačuje bogato industrijsko podjetje komaj 25% doklade, revni kmetje pa do 300% in še več na svojo zemljarino. Dejansko pa so v industrijskih krajih občinski izdatki določeni večinoma v namene industrije in njenega delavstva. Tako se morajo popravljati ceste, zidati šole, pokopališča itd., ker vse to uporablja industrija in njeni delavci. Tako obremenjenje kmetijstva v korist industrije se mora odpraviti, zato je glavni odbor sklenil naprositi vsa merodajna oblastva, naj v bodočem finančnem zakonu to določi črtajo.

Opozorilo vinogradnikom in vinskim trgovcem.

Ker sta oblastna kmetijska referata v Mariboru in Ljubljani vsled razdelitve kraljevine na banovine ukinjena, izdaja predpisane **certifikate glede izvora vina**, ki se izvažajo iz dravske banovine v **Čehoslovaško republiko**, od sedaj naprej **Kmetijski oddelek** kralj. banske uprave dravske banovine v Ljubljani, **Gospodarska ulica 15.**

Našo pomoč je iskati v organizaciji.

Ves svet trpi danes na gospodarski krizi. Narodi in države, ki stoje s svojo kulturo visoko pred nami, tožijo ravno tako o težki prodaji svojih pridelkov in o slabih cenah kakor mi. Nemogoče je zvrčati krizo na našo zaostalost v kmetijstvu, saj smo imeli lansko leto rekordno letino, ki je živo pričala, da so našim običajno manj ugodnim pridelkom krive razne vremenske neprilike in druge poškodbe.

Sedanjo krizo občutimo tem huje, ker smo prizadeti tudi z raznimi dajatvami in izdatki, ki jih pred vojno nismo poznali.

Naša vnanja trgovina je čim dalje težja. Vse države so se začele osamosvajati in zapirati z različnimi carinami, dočim je doma vsa kupčija preveč sama sebi prepuščena, dasi potrebuje ravno tako primerne organizacije kakor drugod. Z dobro carinsko politiko bi se moralo skrbeti, da se omogoči in dvigne izvoz. Doma bi morali pa delati z vsemi silami na to, da se vnanja in notranja kupčija potrebam časa primerno organizira.

Zahteve vnanje trgovine so danes čim dalje večje. Na prodaj ponudeno blago mora biti standardizirano, skrbno pripravljeno, sortirano in enotno, po svoji kakovosti zanesljivo dobro, tako da se kupec lahko popolnoma zanesel na točno in solidno postrežbo. Tudi je treba zalagati vnanji trg z večjo količino blaga, za kar so zmožne le dobro organizirane prodajne zadrage.

Do takih organizacij moramo tudi pri nas priti! Naše pridelke in proizvode moramo za trg združnim potom nabirati in pripravljati. Zdrušno delovanje je prišlo sicer že tu in tam po naši krivdi v slabo luč, toda tako organizirana samopomoč je vendarle in ostane glavni pogoj za našo rešitev. Treba je tudi, da s primerno centralno organizacijo utiramo pota za kupčijo na zunaj in doma in da poiščemo kraje in odjemalce za naše blago. Taka pota niso lahka, ker zahtevajo poleg sposobnih, izkušenih in nesebičnih organizatorjev tudi pravega umevanja in discipline na strani naših kmetovalcev.

Brez skupnega in trdnega sklenjenega delovanja pa ne gre in ne pojde! Naša rešitev je v združeni samopomoči!

R.

Organizacija prodaje v Nemčiji.

V zadnji številki „Kmetovalca“ sem navedel, da je trgovina s kmetijskimi pridelki organizirana mestoma po holandskem zgledu v tako imenovanih „Veiling-ih“. To so nekake dražbene tržnice, ki so lahko v rokah centraliziranih zadrug ali pa tudi v rokah mestnih uprav, ki prodajajo dobavljene pridelke potom javnih dražb, slično, kakor to dela ljubljanski velesejem s prodajo divjih kož. Te velike tržnice poslujejo po večjih mestih in za veliko okrajev skupaj.

V svojih skladiščih sprejemajo in zbirajo blago od strani včlanjenih kmetijskih zadrug, pa tudi od večjih posameznih producentov, da ga potem prodajajo na dražbi trgovcem, prekupcem in zasebnikom. V večjih količinah ga izvažajo pa tudi na ino-

zemske trge. Kakor se vidi, je prekupčija tudi tukaj doma, kar je tudi naravno, kajti do tako popolne organizacije, ki bi obsegala vso dobavo in nabavo, še dolgo ne bo prišlo, tudi po najbolj organiziranem mestnem prebivalstvu ne.

občinstvo, trgovce, prekupce in zasebnike, ki se udeležujejo dražbe. Vso dražbo vodijo in izvajajo osebe, ki jih na sliki sicer ne vidimo, ki se jih pa lahko predstavljamo. To je eden, ki pokaže blago in pove njegovo številko, drugi, ki izklicuje dražbeno ceno

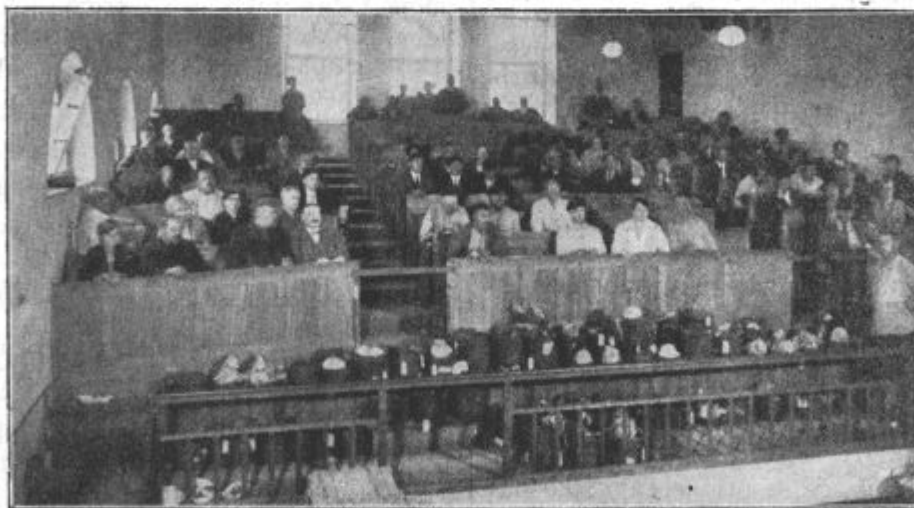
Sl. 9. Prodajna razstava na standardizirano sadje.

Veliko prednost takih zadružnih ali mestnih tržnic in skladišč je zazreti v tem, da prevzamejo v prodajo vse, kar jim pošljejo včlanjene kmetijske zadruge in posamezniki v predpisani (štandardizirani) kakovosti in da skrbijo tudi za izvoz v večjih količinah.

Danes prinašamo par slik, ki nam predočujejo poslovanje v teh „Veiling-ih“.

in zopet drugi, ki beležijo izklicno ceno, sestavljajo sproti račune, sprejemajo denar in izročajo nakupljene predmete.

Te dve sliki nam predstavljata prizore v mestni tržnici v Moersu na Nemškem, ki je nastala l. 1927. in kjer je včlanjenih danes 21 kmetijskih zadrug in številni posamezni večji posestniki, in ki ima sedaj že 28 nabiralnic za sadje in zelenjavo in 42 nabiralnic

Sl. 10. Pogled na dražbeni prostor v mestni tržnici v Moersu na Nemškem.

Sl. 9. nam kaže skladišče s prodajno razstavo sadja, ki ga vidimo v različnih posodah. V ospredju na levo je sadje v košarah in vrečah, ravno tako tudi v košarah na desni strani in zadaj. V zabojih in zabojčkih ga vidimo deloma na desni strani, deloma zadaj na sredi pri tleh in ob zadnji strani. Vsaka pošiljka dobi svojo številko in je točno stehtana in popisana v dražbenem protokolu.

Sl. 10. nam kaže prostor, kjer se vrši dražba. Spredaj vidimo nastavljeno blago, zadaj pa kupujoče

za jajca. Da navedem samo en izgled. Ta tržnica je spravila v promet l. 1927. skupaj 75 q paradižnikov, l. 1928. že 1200 q in l. 1929. skupaj 3000 q. Slično raste kupčija tudi pri drugem blagu, kar se močno pozna na rastočem razvoju kmetijstva po vseh krajih, ki pripadajo tej centrali. Napredek produkcije se pozna najbolj pri zgodnji in pozni zelenjavi in pri perutninarstvu, a je sicer na vsem očiten.

R.

Pridelovanje zgodnjega krompirja.

Z besedo „zgodnji krompir“ razumemo po eni strani **zgodnje sorte krompirja**, kakor jih sadimo pri nas že od nekdaj (zgodnji rožnik itd.), po drugi strani pa razumemo „**prvi**“ krompir ali najzgodnejši krompir, kakor ga dobimo iz Goriškega in drugih južno ležečih krajev. V našem primeru imamo seveda v mislih „prvi“ krompir iz južnih krajev, ki pride najprej na trg in ki ima zato tudi bolj ugodno ceno.

Za pridelovanje tako zgodnjega krompirja je treba ugodnih naravnih pogojev, kakor jih najdemo le po južnih krajih. Po Goriškem in v Vipavi sadijo zgodnji krompir že mesca februarja. Pri nas je to izključeno. Planinski in predplaninski kraji niso za take kulture. V poštev bi prihajali morda le posamezni južno ležeči kraji v naši državi.

Pri nas sadimo zgodnje sorte krompirja, a jih sadimo šele meseca aprila, ko se je zemlja že zadosti ogrela in je postalo vreme ugodno za saditev. Ta pridelek je v toliko zgodnejši, v kolikor ga prinaša sorta, kajti med saditvijo zgodnjega in poznega krompirja ostaja prav malo časa, večkrat tudi nič, ker se nam z enim in drugim krompirjem mudi in radi porabimo prvo priliko za obojno saditev.

Vendar se da tudi pri nas pridelek zgodnjega krompirja pospešiti in povečati in sicer s pomočjo **predkaljenja zgodnjega krompirja**. Na ta način krompir umetno prisilimo, da napravi zgodnje klice, ko je zunaj zemlja še prehladna in vreme premalo toplo za saditev. To predkaljenje zgodnjega krompirja se vrši v **svetlih, zračnih, suhih** prostorih in pri naravni toploti 4—5° C. V ta namen spravimo narezan semenski krompir v plitvih legah na štirioglate lese, kakoršne rabimo za sušenje sadja. Glavno je, da so očesa navzgor obrnjena in da so na svetlem. Te lese lahko po potrebi prekladamo, če imamo za to pripravne police. Ko očesa poženo, se razvija močna kal, ki začne takoj zeleneti in se krepko razvijati tik gomolja. Tako kaljen krompir sadimo in pridobimo s tem toliko na čas, kolikor časa je trajalo vse to predkaljenje. Sadimo ga pa previdno in tako globoko kakor navadni krompir.

Pri našem podnebnju ostaja pri predkaljenem krompirju še zmeraj ta nevarnost, da nam lahko pozebe, če bi ga prezgodaj sadili. Na Holandskem in drugod imajo danes posebne „silnice“ za tako predkaljenje krompirja. Po teh krajih imajo pa tudi manj mrazno podnebje, tako da se jim ni bati spomladne pozebe.

Pri takih vprašanjih, če se priporočajo splošnosti, nastaja zmeraj seveda tudi vprašanje: kam s pridelki tako zgodnjega krompirja? Dosedaj se ni pri nas kazala posebna potreba po takem blagu, razun v Ljubljani in Mariboru. Morda bi se dalo v mestih proti jugu kaj več prodati, kjer imajo pa najbrž ugodnejše prilike za zgodnji krompir.

Za letos stopi v ospredje še vprašanje semen, ki nam ga za širši pridelek manjka, tako da tudi iz tega razloga za enkrat še ne moremo delati posebne propagande. Manjkajo nam torej naravni in tudi gospodarski pogoji za **širšo** vpeljavo take kulture v letošnjem letu.

R.

Kako pridelujem najzgodnejši krompir na prostem?

Za pridelovanje zgodnjega krompirja se poslužujem najzgodnejših sort srednje debelosti.

Za siljenje (predkaljenje) si pripravim lesen pokrov od starega zaboja v velikosti 1 m², katerega obijem z 12—15 cm visokimi desčicami, da služijo za okvir (oklep).

V tako pripravljeni okvir nasipljem najprvo 4—5 cm na debelo drobnega komposta, ga poravnam ter nekoliko pritlačim. Na to polagam krompir narezan v krlje s tremi očesi, enega poleg drugega tako, da gledajo krompirjeva očesa kvišku. Na 1 m² površine porabim približno 250 kom. narezanega krompirja. Vrhu tako vloženih krljev nasipljem za 5 cm na debelo zopet komposta ali pa ogljene praške in končno zalijem še vse s toplo vodo. Tako vloženi krompir postavim v kak topel prostor, bodisi v kuhinjo, topel hlev ali pa v segreti konjski gnoj. Kadar začne krompir kaliti in pririje na svetlo s svojimi vršički, ga postavim na svetel prostor, da dobijo rastlinice lepo zeleno barvo in ostanejo pritlikave, kar je zelo velike važnosti. Ako bi nanese, da sem krompir prezgodaj prisilil do izrasti, tedaj ga denem s posodo vred v solčno podstrešje, da se tam privadi vnanjemu zraku. Če se je bati nočnega mraza, je na večer rastline pokriti z žaklevino.

Ko se zemlja na prostem dovolj segreje, tedaj pripravim gredo za sajenje na prostem ter jo dobro pognojim.

Ozeleneli krompir prenesem s posodo vred na določeni prostor. Posamezne gomolje jemljem previdno s kompostom vred iz posode ter jih sadim v izkopane jamice. V jamicah se mora krompir popolnoma zasuti, tako da ga zemlja krije za 8—10 cm na debelo. Ako je lepo in toplo vreme pririne iz zemlje tak krompir že v 10 dneh in ga dalje obdelujem kot ponavadi.

Na ta način pridelan zgodnji krompir je za tri tedne zgodnejši in da bogat pridelek.

Ant. Globelnik — Bršljin.

Gnojenje žita z dušikom v Italiji.

Kdaj je najprikladnejši čas za gnojenje pšenice z dušikom, da si ga ta hitro osvoji? Na to vprašanje odgovarja „Rivista di Agricoltura“ (Pregled kmetijstva), ki objavlja poročila o uspehih lanskih gnojilnih poskusov, izvedenih od italijanskih znanstvenikov in praktikov. Njih poročila soglašajo v splošnem, predvsem pa v naslednjih točkah:

Gnojenje z dušikom je začeti, ko so mlade žitne rastline pognale tretji list. Pri žitih, posejanih v oktobru, je to izvesti koncem novembra ali začetkom decembra. — To prvo gnojenje z dušikom povzroča takojšnji razvoj korenin, obenem pa neko siljenje v dobi, ko navadno deževje moči zemljo in omejuje rast nadzemskih delov. — Ko so rastline pognale tretji list, tedaj so gotovo že porabljena vsa hranila v semenu in najbrž tudi dušičnate snovi v zemlji, v kolikor jih morejo korenine doseči. Glede vrste dušičnatih gnojil, ki so primerne za gnojenje zelenih rastlin, soglašajo vsi v tem, da je v to svrhu najbolj

prikladen čilski soliter, ki se v zemlji hitro topi in takoj učinkuje.

Glede podrobne izvedbe gnojenja priporočajo pa strokovnjaki različne načine. Prof. Gibertini pravi, da mora prvemu gnojenju z dušikom pri tretjem listu slediti nadaljnja preskrba dušika v manjših obrokih do začetka marca in to vsakih 10 dni po 40—50 kg na hektar. Skupno je to dobo porabil 400—500 kg solitra na ha. Prof. De Carolis je pa gnojl dvakrat jeseni, dvakrat spomladi. Pri jesenskem gnojenju je prvič potrosil ob tretjem listu 60—70 kg tega gnojila, drugič pa ravno toliko 10—12 dni pozneje. Spomladi pa prvič v začetku marca in drugič 15 dni pozneje. Vsakokrat je vzel 60—70 kg. Če je koncem marca uvidel, da so žita potrebna še hrane, jim je pomagal z 20—30 kg solitra. Skupno je potrosil **350 do 400 kg** solitra na ha.

Ti poskusi, izvedeni v provincijah Brescija in Cremona v Italiji so pokazali izredne pridelke. Na površini od 1300 ha enakih poskusnih zemljišč so pridelali 54.700 stotov pšeničnega zrnja, torej povprečno **42 q na ha** (pri nas pridelamo komaj 10—15 q na ha). Tako ogromen pridelek zrnja je bogato poplačal še tako veliko količino umetnih gnojil.

Čudno se bo pa zdelo, kako je bilo mogoče porabiti tako visoke količine dušika pri žitu brez škode za pridelek? To se da razlagati samo tako, da je bila zemlja že pri jesenski setvi močno pognojena s superfosfatom in kalijevo soljo, in tedaj globoko preorana ter skrbno obdelana. To je močno pripomoglo k visokim pridelkom.

Ali je pri nas tudi umestno tako močno gnojenje z dušičnatimi gnojili? Ne! Žito bi nam pri tem gotovo poglelo. Vzroki so različni. Pri zgoraj navedenih poskusih so uporabili na ha komaj 100—120 kg pšeničnega semena (pri nas ga gre 200—220 kg; nadalje so zemljo globoko orali, da plevel sploh ni vzkli, medtem ko pri našem plitkem oranju požene plevel tako močno, da večkrat zaduši pšenico. Nadalje so že v jeseni zemljišče močno pognojili s superfosfatom, ki tvori trdno in krepko slamo in obilo klenega zrnja, pri nas pa še malo poznamo jesensko gnojenje ozimine s superfosfatom, četudi je to neobhodno potrebno.

Kako pa naj mi gnojimo ozimini spomladi?

Vpoštevaje naše razmere se moramo držati tehle načel: Tam, kjer je zemlja krepka in močno zagnojena s hevskim gnojem, kjer je ozimno žito gosto posejano in močno obraščeno, tam ne bomo spomladi gnojili še z dušikom. Povsod tam pa, kjer je zemlja nekoliko slabejša, ter so žitne rastline bolj šibke in redke, potrebne pomoči, bomo trosili čilski soliter. Takih zemlja in takih setev je pa pri nas največ. Preveč tega gnojila pa ne smemo vzeti. Na ha zadostuje 100—120 kg. Trositi ga je fino zdrobljenega in pomešanega s pepelom takoj spomladi, ko se je pri rastlinah pričelo pojavljati življenje. V najkrajšem času bomo opazili učinek tega gnojenja v bujnejši rasti in v temnozeleni barvi rastlin.

Čim krepkejša je rastlina v mladosti, čim več dušičnate hrane dobi, tem bolje se razvija in tem več ploda nastavi. Iz tega razloga se priporoča spomladno gnojenje pšenice s čilskim solitrom, ker jim ta nudi takoj in lahko zavžitno hrano.

L.

Poslužite se semenske kontrole!

V članku „Na kaj moramo paziti pri kupovanju deteljnih in travnih semen“ sem opozoril na glavne lastnosti, ki jih mora dobro deteljno in travno seme imeti. Kdor je članek pazljivo prebral, se je gotovo vprašal: Kako naj pa ugotovim, da ima kupljeno seme v resnici toliko odstotkov čistote in kalivosti, kakor mi je trgovec zatrjeval? Kako naj poznam, da seme ne vsebuje predenice? itd.

Taka vprašanja so povsem na mestu. Vsak posestnik se s temi stvarmi ne more pečati, ker nima potrebnih priprav, s katerimi bi eno ali drugo lastnost semena mogel zanesljivo dognati. Često mu manjka tozadevnega znanja, spomladi, ko ponavadi seme kupuje, pa predvsem časa. Zato pa vendar še ni treba držati rok križem. Obstoje namreč posebne državne in banovinske ustanove, kmetijske poskusne in kontrolne postaje, ki se bavijo s preiskovanjem semen, gnojil itd. Te postaje imajo nalogo, nadzorovati trgovino s semeni ter na ta način kupca-poedinca obvarovati čisto prav občutne škode. Od kmeta-kupca je odvisno, koliko se to dogaja v njegovo korist.

Nastane vprašanje, kaj naj kupec stori, da si zagotovi pomoč kontrolne postaje.

Ravnaj tako-le: Ko si prejel kupljeno seme, vzemi pred 2 pričama vzorec tega semena, težak približno 100 gr (toliko vagata 2 jajci), daj ga v papirnat zavitek in zapečati. Ako nimaš sam pečata, ti lahko vzorec zapečati občina ali kdo drugi, ki ima pečat. Priči pa se morata na ovoj podpisati. Tako opremljen vzorec pošlji „Kmetijski poskusni in kontrolni postaji“ v Ljubljani v preiskavo. Razen tega napiši pismo, v katerem je treba navesti, kje si kupil seme, koliko in po čim, nadalje pa tudi, kaj ti je trgovec jamčil. Namesto tega pošlješ lahko tudi račun, ki ti ga je trgovec izstavil.

Ko postaja sprejme vzorec z vsemi potrebnimi podatki, ga preišče. Če kvaliteta vzorca ne odgovarja zajamčenim ali predpisanim vrednostim (tako-zvanim normam), mora prodajalec dati odškodnino, ki jo izračuna postaja. Nimaš pa pravice do odškodnine, če je kupljenega semena manj kot 5 kg. Nekateri semenske trgovine, tzv. pogodbene semenarice, so obvezane nositi vse stroške take naknadne preiskave. Ti trgovci morajo vsakega kupca opozoriti na to naknadno ali dodatno preiskavo. Pravico do take dodatne preiskave ob stroških prodajalca pa kupec izgubi, če ne pošlje vzorca v preiskavo tekom treh dni po prejemu blaga.

Takse za preiskavo niso visoke; zato naj tudi oni, ki je kupil seme pri nepogodbenem prodajalcu, ne zamudi izkoristiti ugodnosti, ki mu jih nudi dodatna kontrola.

Ker samo v slučaju, da se vam seme strokovno preišče, ste lahko sigurni, da ste kupili seme, ki ima res ono vrednost, katero ste zahtevali. In ako ste zbrali seme, ki vašim krajevnim razmeram odgovarja in zraven zemljo primerno obdelujete, lahko pričakujete zadovoljiv pridelek.

Ing. I. Zaplotnik.

Pomanjkanje apna v zemlji.

Večkrat se od strani kmetovalcev sliši, da jim zemlja ne rodi toliko, kakor bi radi vzlic temu, da si močno prizadevajo z dobrim gnojenjem in obdelovanjem svoj pridelek povečati. Tako sem se na več mestih prepričal, da njihova zemljišča ne vsebujejo nobenega apna. Za letošnjo pomlad bodo dobili nekateri zavedni kmetovalci umetna gnojila v poskusne svrhe. Pri pregledovanju dotičnih zemljišč sem nosil s seboj tudi stekleničico solne kisline in sem zemljišča na več mestih poškopril s solno kislino, pri čemur pa sem povsod opazil, da polita zemlja prav nič ne zašumi. To je priprosto in jasen dokaz, da v taki zemlji ni nobenega apna in zaradi tega tudi ni mogoče, doseči zaželeni pridelek. Apno samo pripomore, da se delovanje zemlje in razkroj hlevskega gnoja ter umetnih gnojil pospeši; apno dela težko zemljo bolj toplo in rahlo, vsled česar se taka zemlja hitreje osuši in je za obdelovanje prej sposobna. Apno napravi mokre, kisle travnike bolj rodovitne, ker veže humozne kisline, ki so strup za žlahtne trave. Tudi mah na poapnenih travnikih hitro izgine. Ako take travnike še osušimo, kakor so to napravili kmetje v Škovcu in Mrzli Luži pri Veliki Loki, smemo računati še na večje uspehe. Tudi peščene zemlje rabijo apno, vendar v manjših množinah, zato pa bolj pogostoma. Apno se iz zemlje dokaj hitro izpira v spodnje plasti in je treba zato preizkušati preorana zemljišča in na travnikih le **sveže krtine**. Če tudi na teh zemljiščih ni sledu po apnu, je nujno potrebno, da na taka zemljišča potrosimo v prvi vrsti poleg hlevskega gnoja Tomasovo žlindro in kalijevo sol. Kjer ne gnojimo s hlevskim gnojem, moramo gnojiti tudi z apnenim dušikom; to gnojilo vsebuje tudi veliko apna (čez 50%).

Ako imamo drugače zemljišča dobro zagnojena in so v tako zvaní polni moči, je treba, da jih potrosimo z apnenim prahom, katerega 1 vagon stane 1300 Din. Če bi v eni občini 10 posestnikov naročilo 1 vagon (10 ton) apnenega prahu in če bi ga potrosil vsak no 1000 kg za 1 ha travnika ali deteljišča, bi stem dali lep vzgled drugim in sebi bi stem znatno koristili. Tako gnojenje je ponavljati vsakih 4—5 let; tako je mogoče, da zemljišča v nekoliko letih popolnoma z apnom zagnojimo.

Solna kislina se dobi v vsaki lekarni brez recepta in zadostuje 50 kub. cm za preiskanje celega posestva. Paziti je treba, da kislino ne dobijo v roke otroci; sploh je treba z njo previdno ravnati, ker peče na rokah in poškoduje obleko. Dobro zaprto steklenico, zavito v papir lahko prenašamo, kamor hočemo. Nazadnje si je treba zapomniti, da apno dela „bogate očete in revne sinove“. Po apnenju je treba izdatno gnojiti, posebno s hlevskim gnojem in gnojnicco. Značilno je, da na mestih, kjer se izceja cestna voda na njive in travnike vedno rastlinstvo bujno raste. Vzrok temu ni samo izpran živinski gnoj na cesti, ampak v prvi vrsti apno. Poizkusite na takih mestih politi nekaj kapljic solne kisline in videli boste, kako zemlja močno zašumi, na drugem mestu, nekaj metrov naprej pa prav malo ali nič. Značilno in poučno!!

Fr. Malasek.

Sejalne motike

Nedavno je izumil ekonom Adam Rapp posebno motiko za sajenje koruze, fižola, pese, graha in vseh drugih debelih semen, ki jo predstavlja sl. 11. Ta priprava je velikega pomena za male posestnike, ker z njo obavi lahko en sam človek vse tisto delo, ki sta ga pri ročni setvi opravljala dva. Razen tega se prihrani veliko semena in delo gre hitreje od rok. Cena te nove sejalne motike pa dovoljuje, da si jo lahko nabavi sleherni kmetovalec (60—70 Din za komad).

Od nayaadne motike se razlikuje v tem, da ima votlo pločevinasto ročico, v katero nasiplješ poljubno semena tako, da je cela ročica polna. Na vrhu (2) votlo ročico zapreš, da zrnje ne izpade. Ko si z motiko napravil jamo v zemlji, potegneš premični del (3) navzgor, s tem pa odpreš pri ušesu motike (4) odprtino, skozi katero pade seme v zemljo. Premični del (3) spustiš nato nazaj in s posebnim peregom se zopet zapre odprtina. S pomočjo posebnega vijaka lahko uravnavaš odprtino, da izpade več ali manj semena.

Sl. 11. Sejalna motika.

To sejalno motiko, ki jo našim kmetovalcem toplo priporočamo, bo imela v zalogi tudi Kmetijska družba v Ljubljani.

Posneto mleko pri vzreji.

Zadnji dve leti je osrečila naše podeželje kljub tozadevnemu svarilu gospodarskega tiska cela poplava s posnemalniki. Posebno lanska ugodna letina je privabila agente na motornih kolesih, v avtomobilih, na kolesih in celo pešce v vse, tudi najoddaljenejše vasi in selišča. In skoraj vsaki drugi kmet ima danes svoj posnemalnik.

Če pridem danes v kako vas in priredim predavanje o vzreji telet in pujskov, se mi stavi skoraj vedno koncem predavanja vprašanje: „Gospod, kaj pa, ali se tudi posneto mleko lahko daje teletom in pujskom?“

Na to vprašanje bi kazalo dandanes z ozirom na splošno razširjenje posnemalnikov **splošno** odgovoriti. Naj bi se v tej zadevi oglašil tudi kak praktik s tostvarnimi izkušnjami!

Meni je znano samo, da se posneto mleko zelo priporoča pri vzreji telet v dobi odstavljanja, oziroma v starosti od 6 tednov naprej. Vendar se sme polno mleko **le počasi**, stopnjevaše liter za litrom nadomeščati s posnetim mlekom. Nobenega **naglega prehoda**, kar velja za vso dobo vzreje! Izkušnja je pokazala, da **samo** posneto mleko ne more nikdar popolnoma nadomeščati polnega mleka pri vzreji telet. Tele rabi za svoj razvoj tudi toščo, ki jo s posne-manjem vzamemo mleku. Radi tega se priporoča, da v tem posnetem mleku nadomestimo toščo z dodavanjem stolčnega **lanenega semena**.

Za vzrejo pujskov pa je posneto mleko, kakor **nalašč** in bi bila potrata, če bi pujskom dajali polno kravje mleko, katerega moramo pri eventualnem krmljenju pujskom itak redno z vodo zaliti. Silno je

vendar paziti, da posneto mleko za pujske ni staro, oziroma kislo ali tudi ne **kiselkasto**, ker to povzroči skoraj vedno drisko. Boljše je tako mleko popolnoma okisati in ga dati starejšim prašičem, pršutnikom ali plemenskim svinjam.

Če dobimo posneto mleko iz mlekarne ali ga kupimo, kaže mleko najprej skuhati ali ga dati potem kot **mrzel** napoj. Posneto mleko, kakor mleko sploh pa dajmo teletom, kakor pujskom vedno **samega zase kot čisti napoj in nepomešanega** z drugimi krmili, z žitnim zdrobom ali krompirjem! Vsestranske izkušnje so pokazale, da je tako krmljenje najbolj pravilno.

Fr. Wernig, Slovenjgradec.

Razvoj mlekarstva na Moravskem.

Od g. Pavlica Franja smo prejeli iz Kromečiča zanimive vesti o napredku mlekarstva na Moravskem, iz katerih povzemamo sledeče odstavke, ker je premalo prostora, da bi natisnili ves članek:

Mlekarstvu se ne posveča menda nikjer toliko pažnje, kakor na Moravskem. To delovanje je doseglo že prav lepe uspehe. Započela se je tudi akcija za večje uživanje mleka. Iz ondotnih podatkov je povzeti, da pride sedaj na osebo po 120 litrov mleka na leto in da se dela na to, da bi se ta poraba povečala za $\frac{1}{2}$ litra na osebo, kar bi znašalo 870 milijonov litrov. Preračunano na maslo bi se dobilo iz te količine mleka 3450 vagonov masla, t. j. 74% od množine maščob, ki se dovajajo iz inozemstva (ceres, margarin in dr.). Tudi potreba domačega masla se mora zvišati od sedanjih 4,5 kg vsaj na 6 kg letno za osebo. Tudi konsum sira bo treba zvišati, da bo z mlekarstvom več uspeha.

Po šolah se je začelo uvajati pitje mleka in sicer v četrtinkah litra po 3 krat na teden in po nekod tudi dnevno. Deca premožnih staršev ga mora sama plačati, dočim skrb za siromašnejše dobrodelna društva, ki plačujejo mleko mesečno.

V „Moravskem gospodarju“ je izišel članek iz rok priznanega bakteriologa prof. dr. Pavlaka, ki razpravlja, kako je treba mleko varovati pred škodljivimi bakterijami in opozarja na to, da so sirne kleti prava gojišča za bakterije, ki so siru nevarne. Kaj pomaga dajati v take kraje čiste kulture, kjer je toliko okužbe! Najprej je treba uvesti največjo snago, šele na to je segati po čistih kulturah!

Nazadnje podaja pregled večletnega delovanja ondotne mlekarske šole v Kromečiču, ki je ustvarila s svojimi močmi in absoluti, da se je mlekarstvo tako dvignilo doma, pa tudi izven dežele. Iz naročila je povzeti, da pregleda ta zavod na leto nad 70.000 vzorcev mleka, ki jih določijo stranke v preiskavo, pa ne samo glede toščobe, ampak sploh. Ta zavod je vpeljal v deželi uporabo čistih kultur za smetano oziroma za maslo, za sir, ravnotako pa tudi razne plesniji za sire, ki se danes izvažajo tudi izven države. Vpeljala se je tudi naprava tujih sirov, zakvašenje smetane in dr. Vplivu šole je tudi pripisati, da se je dvignila mlečnost kakor tudi snaznost mleka. Mlekarne so začele podeljevati premije za najčistejše mleko. Temu delovanju je pripisati, da je moravsko mlekarstvo dosedaj tako napredovalo in doseglo tako stopnjo napredka.

Navodila k obnovi vinogradov.

Letošnja lepa zima je marsikaterega vinogradnika napolnila, da je pričel razmišljati o obnovi vinogradov. Mnogi vinograd je namreč že tako opešal, da se ga more kaj kmalu obnoviti. Kakor hitro se vidi, da je večina trt opešala ali, da je postal vinograd zelo redek, ne kaže drugega, nego da mislimo na obnovenje.

Da izkoristimo še zadnjo moč trte, jo predvsem pogrubamo in pognojimo. Z grubanjem smo pravzaprav obsodili cepljeno ameriško trto na smrt. Na koreninah, ki so nastale iz pogrubanega žlahtnega lesa se naseli namreč trtna uš, ki trto že čez nekaj let uniči. Sploh take trte, kaj kmalu tudi iz drugih vzrokov odmrjejo, ki pa jih ne bomo tukaj naštevali.

Predno se pa trtna uš toliko razmnoži, da trto uniči, nam dajo pogrubane trte še precej pridelka. Posebno, če smo jih tudi pognojili, bodisi s hlevskim gnojem ali kompostom, bodisi tudi z umetnimi gnojili (apnenim dušikom, kalijevo soljo in superfosfatom ali pa z nitrofoskalam).

Mnogi vinogradniki pa stare vinograde, ki jih hočejo opustiti, režejo v zadnjih dveh-treh letih zelo na dolgo. Pustijo jim po več reznikov in tudi po dva šparona. S takim nalaganjem prisilijo vsako trto k poginu. Ko potem uvidijo, da se obdelovanje vinograde več ne izplača, izkopljejo stare trte s koreninami vred; tako prekopen prostor posejejo z domačo deteljo ali pa z lucerno. Detelja je v takih slučajih izredno koristna, ker pomnožuje zemljo potom svojih koreninskih gomoljčic z dušikom. Na splošno se pa zemlja v vsakem pogledu po detelji odpočije. Prostor na to v tretjem letu prerigolajo, (60—80 cm globoko), spomladi pa splanirajo (lepo poravnajo) in pravilno razčrtajo ter nanovo zasadijo. Pri rigolanju odstranijo še vse morebitne korenine in ostanke kolov, kajti drugače lahko zanesemo v vinograd silno nevarno bolezen — **plesnobo na koreninah**, ki je že večkrat uničila mlade nasade. Deteljnih korenin pa ne izkopavajo in ne mečejo stran, temveč jih pustijo v zemlji segniti, ker vsebujejo predvsem mnogo dušika in tudi drugih redilnih snovi, potrebnih za trto.

Takoj po izkrčenju vinogradov se torej zasanjanje ne priporoča, kajti zemlja je preveč enostransko izmozgana in posledica tega bi bila, da bi trte v taki zemlji nikdar ne uspevale tako dobro in da bi tudi kaj kmalu opešale.

Uvideven vinogradnik si obnavlja svoj vinograd v partijah, to je leto za letom po par tisoč kvadratnih metrov. S tem doseže to ugodnost, da ne ostane v prihodnjih letih brez pridelka. Zato je pa potrebno, da si vinogradnik razdeli vinograd na več delov. Na ta način ne občuti izpadek pridelka, pa tudi stroške obnove lažje prenašamo. Predno zadnji del starih trt izrujemo, je prvi del mladega vinograda že rodovit.

Mlade vinograde je na vsak način zasaditi le s cepljenimi trtami. Na ta način pridemo najhitreje do lepega in enakomernega vinograda. Ker je letos pomanjkanje na cepljenkah, se priporoča, da si vzgajamo potrebne cepljenke sami.

V ta namen naročimo pravočasno ključe ali tudi korenjake iz državnih trtnic, ki jih spomladi prve dni meseca aprila pocepimo. Izbiranju dobrih cepičev

moramo posvečati največjo pozornost; le-ti naj izvirajo od najboljših in rodovitnih žlahtnih sort. Pripravljene cepiče shranimo potem v kleti v vlažno žaganje ali pa pesek, da se ne posušijo. Cepljene trte vlagamo v zaboje, v vlažno žaganje in jih pustimo na gorko (blev, gorke grede), kjer jih pustimo kaliti.

Po nretku treh tednov, ko se cepilna mesta zalijejo (zacelijo s kalusom) in so pričela očesa odganjati, posadimo trte na prosto ali pa naravnost v vinograd ali pa na vrt; tukaj naj dobro odrastejo in se vkoreničijo. Naravnost v vinograd jih sadimo zlasti tamkaj, kjer je zemlja dobro predelana. K vsakemu kolu posadimo po dve trti in sicer tako, da so njih zgornji konci prav blizu skupaj, spodaj pa eno pod narazen.

Trto je posaditi v jame tako globoko, da stoje cepljena mesta kake tri prste pod zemljo. Cepljenke je dobro zagnojiti in po možnosti tudi z vodo zaliti, če je suša. Iz zemlje rastoči žlahtni del trte zasujemo s suho prstjo, pomešamo z žaganjem ali pa s kompostom.

Če se pozneje prime samo ena trta, ostane ta pri kolu, ako se pa primeta obe, potem eno presadimo. Na ta način zasadimo vinograd že v prvem letu s cepljenimi trtami, kar pri zelenem cepljenju nikoli ne dosežemo.

Za slučai, da cepljenih trt ne rabimo takoj v prvem letu, jih posadimo v prvem letu na vrtu v vrste, ki so 80 cm narazen in v vrsti pa od 8—10 cm ter jih lepo previdno oskrbujemo. Drugo leto cepljenke izkopljemo in posadimo v vinograd vse tiste, ki so se dobro ukoreničile.

Tega dela se bodo morali naši vinogradniki poprijeti, če ne bodo dobili cepljenk v zadostnem številu v letošnji spomladi. Kdor ni večč popolnoma cepljenja in stratificiranja trt, ta naj se priklasi k tečaju, kakoršni se vsako leto spomladi vršijo v drž. trtnicah in na kmetijskih šolah.

Fr. Kafol.

Hmeljarstvo.

Glavni odbor Hmeljarskega društva za Slovenijo je imel dne 7. t. m. svoje posvetovanje, ki se ga je udeležilo 11 odbornikov.

Ko je poslovodja podal poročilo o delovanju društva v m. l. in o stanju društvene blagajne, se je soglasno sklenilo, da se bo državna subvencija vporabila za nabavo voznih brizgalen v svrhu obrambe proti hmeljskim škodljivcem.

Razprave o obveznem signiranju hmelja so se udeležili skoro vsi odborniki. Konečno se je glavni odbor soglasno izrekel za **neobvezno** signiranje hmelja.

Razprava o društvenem poslovníku se je preložila do prihodnje seje. Do takrat pa naj društveno vodstvo razpošlje osnutek istega vsem odbornikom v razmotrivanje.

Sklenilo se je nadalje soglasno, da ostane Hmelj. dr. tudi zanaprej član „Srednjeevropskega hmeljarskega združenja“, ki ima letos svoj sedež v Žatcu na Češkem, dasi je članarina ogromna in znaša 960 Kč.

Glavni občni zbor se bo vršil po običajnem redu dne 25. marca t. l. v Žalcu. Ker se je dosedaj zglasilo šele 7 podružnic s 489 člani, se je rok za vplačevanje članarine preložil do 1. marca t. l.

Soglasno se je sklenilo, da se naj 50-letnica ustanovitve Hmelj. društva praznuje na primeren način letos meseca sep-

tembra po končanem obiranju hmelja. V izvršitev tega sklepa se je določil poseben odbor.

Z ozirom na dejstvo, da je ustanovitev posebnega glasila za hmeljarje pri obstoječih razmerah izključen, se naj uredništvo „Kmetovalca“ naproša, da pod rubriko „Hmeljarstvo“ objavlja tekoče zadeve Hmeljarskega društva.

Konečno je g. ing. Dolinar, kot nadzornik za hmeljarstvo javil, da bode letos izvrševal selekcijo hmeljske rastline in naprošal gg. odbornike k sodelovanju.

Ker je bil dnevni red izčrpan, je g. predsednik zaključil posvetovanje, ki je trajalo 4 ure.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 5. Pri prodaji lesa sem opazil, da imajo nekateri lesni trgovci merske klupe (klešče, merilo za les), ki niso točne in kažejo precejšno razliko, celo do 5 cm. S takimi klupami se prodajalci lesa opeharijo. **Kdo ugotavlja pravičnost merskih klup?** (D. T. v M.)

Odgovor: Glasom določil člena 7. pravil o prvem in občasnem pregledovanju in žigosanju meiril so debelinske mere vsaki dve leti podvržene uradnemu preizkusu in žigosanju. Po obstoječih predpisih so občine dolžne po svojih organih nadzirati vsa merila v svojem področju in prijaviti vsak slučaj uporabe nezakonito potrjenega ali nepreizkušenega merila, ki ni žigosano po kontroli mer in dragocenih kovin. — Tako se glasijo zakonita določila. Stvar pa je prodajalcev lesa, posebno naših kmetovalcev, da se pri merjenju odprodanih debel po trgovcih prepričajo, če so njih merila, oziroma merske klupe pravilno žigosane v poslednjih dveh letih in če odgovarjajo predpisom gornjega določila. Če pa niso pravilne, tedaj naj zahtevajo merjenje svojega lesa s žigosano klupo. Vsako sleparstvo naj pa naznanijo oblastvom, ki bo take brezvestne trgovce pozvala na odgovornost. L.

Vprašanje 6. Prosim Vas za nasvet, ali odobravate sajenje večjih množin ranega krompirja? Hočem izpustiti vsako drugo sadiko hmelja in vmes saditi zgodnji krompir? **Kako bi se postopalo s krompirjem, da bi prej izkalil (izcimil)** in da bi bil že začetkom marca za saditev? Ali se bo zgodnji krompir v večjih množinah lahko prodal? Imate semé v zalogi in koliko stane? (M. P. v U.)

Odgovor: Opozarjamo Vas na članka v današnjem „Kmetovalcu“, iz katerih lahko povzamete vse potrebno o pridelovanju zgodnjega krompirja. S saditvijo začetkom marca ni računati. Večjo količino pridelka bo treba ponuditi kakemu poklicnemu trgovcu ali trgovini s krompirjem, dokler nimamo prodajnih zadrug. S semenom Vam ne moremo postreči.

Gospodarske stvari.

Dražba kož divjadi se vrši dne 25. marca t. l. v prostorih Ljubljanskega velesejma. Kože se sprejemajo do 23. marca.

Opušeni živinski sejmi. Županstvo občine Sv. Pavel pri Preboldu je na podlagi sklepa občinskega zastopa z dne 25. avg. 1929 izjavilo, da občina opušča vršitev letnih živinskih sejmov dne 3. aprila, 6. septembra in 4. novembra vsakega leta. Kr. banska uprava je sklepu občine ugodila in naročila, da se omenjeni sejmi iz sejmskih seznamov črtajo. K.

Dopisi.

Iz Notranjih Goric. V nedeljo, dne 19. jan. t. l. se je vršilo kmetijsko predavanje v Notranjih Goricah in sicer po

sv. maši v šoli. Zbranih je bilo nad 120 poslušalcev, povečini kmečkih fantov, nekaj deklet in precej gospodarjev. Predavatelj g. Kafoj je razpravljajal o sredstvih za povzdigo kmetijske produkcije. Posebej je razložil napravo gnojščnih jam in ravnanje z domačimi in umetnimi gnojili. Predavanje je prav dobro uspelo.

Suhadole pri Komendi. Na nedeljo, dne 12. januarja t. l. se je zbralo pri posestniku g. Sršenu Ignaciju, Suhadol št. 28 ob 2. uri popoldne nad 40 posestnikov iz okolice, med njimi tudi g. Štrcin iz Kapljevasi. Namen tega sestanka je bil, ustanovitev nove **kmetijske podružnice**. Predavatelj str. tajnik g. Kafoj je pojasnil navzočim pomen in naloge podružnice ter njenega odbora. — Predvsem se je razpravljalo o nabavi raznih umetnih gnojil, t. j. apnenega dušika, kalijeve soli itd., govorilo pa tudi o drugih gospodarskih vprašanjih. — Izvolil se je pripravljajni odbor; za načelnika je bil izvoljen g. Sršen. Podružnica šteje že sedaj 41 članov.

Iz Velike Loke. Kmetijska podružnica je priredila v nedeljo dne 26. jan. t. l. predavanje o vinogradništvu in uporabi umetnih gnojil. Takoj po prvi maši se je zbralo v šoli okoli 50 kmetovalcev. Predavatelj g. Kafoj je temeljito razložil uporabo posameznih umetnih gnojil zlasti kalijeve soli in apnenega dušika, kakor tudi sajenja in režnje trt.

Iz Šmartnega pri Litiji. V nedeljo dne 2. febr. t. l. je priredila kmetijska podružnica takoj po prvi maši kmetijsko predavanje v „Društvenem domu“, kjer se je zbralo nad 80 članov in nečlanov. Predaval je str. tajnik g. Kafoj iz Ljubljane o sadjarstvu in uporabi umetnih gnojil. Razložil je predvsem pravilno sajenje sadnega drevja, dalje je raztolmačil bistvo polnega gnojenja in uporabo raznih umetnih gnojil. Poslušalci so sledili predavanju z velikim zanimanjem.

Vestnik

Društva kmet. strokovnjakov za drav. banovino.

Društvo je preneslo svoj sedež v Ljubljano. Odbor je sestavljen tako-le: predsednik g. inž. Jos. Zidanšek, podpredsednik Fr. Trampuž, tajnik Fr. Kafoj, blagajnik Alb. Dular; odborniki Viljem Rohrmann, Fr. Gombač, Vl. Kuret, Jos. Sustič, Gali Ambrož, inž. Wenko in J. Levanič iz Ljubljane. Isti odbor vodi tudi posle odseka za posmrtno pomoč. Odbor je imel dosedaj dve seji, na katerih so se razpravljala razna stanovska vprašanja. Podvzeli so se koraki radi namestitve bivših samoupravnih uradnikov kmetijske stroke v banovinsko službo. Zadevne vloge so bile odposlane na bana in na ministrar za kmetijstvo. Razmotrivalo se je o došlih dopisih tovarišev, ki se obračajo na društvo radi posredovanja pri službah. Društvo je poslalo vloge na bansko upravo radi izvajanja zakona o kontroli kmetijski pridelkov namenjenih za izvoz in o uporabi kmetijskih strokovnjakov pri tem poslu; dalje o sprejemu dveh svojih članov v banovinski kmetijski odbor. Prihodnja seja odbora se je določila za na 20. marec, kakor običajno pri Mraku. — Tajnik.

Vestnik odseka za rejo perutnine.

Odbor odseka se je spopolnil ter šteje sedaj 11 članov; pristopila sta še g. inž. L. Muri in g. J. Klemenčič, šef prom. v pokoju iz Ljubljane. — Glasom sklepa na zadnji odborovi seji se bodo med člane, katerih število čim dalje bolj raste, delila (po znižani ceni) enodnevna piščeta. Odbor je namreč naročil valilni aparat za 250—300 jajec, drugega ima pa na posodo.

Valenje jajc bo nadzirala in vodila odbornica g. Černetova, Linhartova ulica. — Za predavanja o perutninarstvu so se priglasile razne podružnice. Od podružnice Središče ob Dravi je pristopilo k odseku 17 članic, samih vnetih rejek štajerske kokoške pasme. Predsednica je ga. Mara Lukman, posestnica, Središče 49, tajnik pa Mir. Wenigerholz. Članstvo se opozarja, da ima ta pododsek prvovrstna jajca za valenje na prodaj, po 2 Din komadi. — Tajnik.

Vestnik odseka za rejo kuncev

Vabilo na II. občni zbor odseka za rejo kuncev, Kmetijske družbe v Ljubljani, ki se vrši dne 16. marca 1930. ob 10. uri popoldne v prostorih Kmetijske družbe. Dnevni red: 1. Pozdravni govor načelnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika in pregled računov. 4. Izprememba pravil in določitev članarine. 5. Volitve. 6. Slučajnosti.

Razne vesti.

Nov, opasen škodljivec. Razni listi so prinesli v zadnjem času vesti, da je napraviti **travniški molj** (lat. *Phlyctaenodes sticticalis*) velikansko škodo na vseh kulturah v nekaterih delih južne Srbije in po sosedni Bolgariji. Ta metulj nastopa v gostih rojih, podobno kakor kobilica selka, škoduje pa s svojimi gosenicami, ki se tako pomnože in tako objedajo vse zelenje, da ostaja vse golo, kjer se prikažejo. Metulj spominja na proseno vešč; gosence postanejo do 2 cm dolge in so skraja sivozelenkaste, pozneje pa temnosive. Travniški molj se po trikrat na leto preobrazi in je posebno nevaren v suhih letih in v poletnem času. Če nastopi v gostih rojih, je boj zelo otežkočen, če nam ne pride narava sama na pomoč. Upajmo, da se ta nevaren škodljivec ne zatepe v naše kraje. Vendar je treba da smo pazno na preži!

482 kg težak prasič. Nov rekord v reji prasičev je dosegel v zadnjem času načelnik prasičerejskega društva v Mistelbachu, Matija Kastner v Ladendorfu (Avstrija), ki je opital dveletnega prasiča do žive teže **482 kg**. Nedavno tega je neki posestnik iz Stadlava, tudi v Avstriji, dosegel pri triletnem prasiču težo 422 kg, ki je pa sedaj s težo 482 kg že prekoračena za celih 60 kg! Vsekako lep uspeh, ki se je dosegel s pitanjem prasiča v starosti dveh let in, kakor trdi posestnik, s pokladanjem ribje moke.

Uradne vesti.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani v četrtek, 30. januarja 1930 ob pol enajsti uri popoldne v družbeni posvetovalnici.

(Dalje in konec.)

Na pritožbo nekaterih članov **podružnice na Ježici** proti načelnstvu, ki jih noče priznati za podružnične člane, ker so se skupno priglasili, je glavni odbor sklenil, da po družbenih pravilih načelnstvo ni upravičeno odkloniti takih članov, naj se priglasijo kakorsibodi. V tem smislu je poučiti načelnstvo podružnice na Ježici ter mu dati nalog, da mora vse upoštevati enako kot podružnične člane.

Nekatere podružnice so se pritoževale, da nimajo pravega voditelja, ki bi vodil podružnične knjige in njih celotno

poslovanje, kot pa sam o učitelja, ki pa ne more postati redni član. Želijo, da bi se našla možnost sodelovanja takih učiteljev, ki so zavzeti za kmetijstvo. Po daljši obravnavi je glavni odbor zavzel naslednje stališče: Osebe, ki po družbenih pravilih ne morejo postati redni člani družbe, ne morejo niti voliti, niti biti izvoljeni v podružnični odbor. Vsakdo pa postane lahko izredni član družbe. Če želi podružnica, da bi tak izredni član pomagal v podružničnem odboru, oziroma, če smatra, da je to za obstoj podružnice potrebno, sme zaprositi glavni odbor za dovoljenje, da ga pritegne k sodelovanju v odboru. Tako dovoljenje izda glavni odbor za vsak primer posebej, če uvidi, da je to za obstoj podružnice potrebno. Obenem je odbor izdal tozadevno dovoljenje podružnici v Laporju za tamošnjega učitelja in podružnici v Doleh pri Litiji za tamošnjega šolskega upravitelja.

G. Piber se je pritoževal, da po novem šolskem zakonu, ki odreja celodnevni pouk na deželi, ne morejo uporabljati kmetije svojih otrok za pastirje in za mala poljska dela. Predlagal je, naj Kmetijska družba zaprosi prosvetni oddelek pri banski upravi, da se šolski pouk v krajih, kjer bi bilo to potrebno, uredi po željah kmetijskega prebivalstva. Glavni odbor je ta predlog sprejel.

G. Strcin je predlagal, naj Kmetijska družba naprosi merodajna ministrstva, da ji odpošlje v izjavo osnutke vseh zakonov in odredb, ki se tičejo kmetijstva. — **G. ravnatelj** je pojasnil, da je družba to že ponovno zahtevala, toda brez uspeha. Vendar bo to prošnjo zopet vložila.

G. Vesenjaj je priporočal, naj se Kmetijska družba ponovno zavzame za ukinjenje uvozne carine za modro galico. Če vinogradniki žrtvujejo državi na stotine milijonov na trošarini, jim lahko ta vrne borihi 10 milijonov v obliki uvozne carine za galico. — **G. Hauptman** se je pridružil temu predlogu in priporočal, naj se sestavi statistika, da se ta zahteva temeljito podpre.

G. Vesenjaj se je pritoževal nad zavarovalnico zoper nezgode, ki zahteva zavarovalnino od vsakega kmetijskega stroja. Če se pa ponesreči posestnik ali kateri izmed svojcev, tedaj ne dobi odškodnine. Kmetijska družba naj zahteva spremembo tozadevnih določil. — **G. ravnatelj** je pojasnil, da je družba že ponovno storila tozadevne korake pri tej zavarovalnici in ji je bilo obljubljeno, da se bo to tudi zgodilo. Vsekakor bo družba še nadalje to zadevo zasledovala.

G. Vesenjaj je predlagal, naj Kmetijska družba zaprosi železniško ministrstvo za ugodnost treh polovičnih voženj po železnici na leto za svoje člane, kakor jo uživajo razna športna in druga društva. — **G. ravnatelj** mu je pojasnil, da je družba že večkrat to zaprosila, toda doslej vedno brezuspešno. Vzlic temu bo to še enkrat poskusila.

Ker ni bilo drugih predlogov, je g. predsednik ob pol dveh zaključil odborovo sejo.

Tržni pregled.

Goveja živina. Cene so se učvrstile. Posebno se išče mlada živina za Italijo, ki jo zelo dobro plačuje.

Praščiči. Cene peršutnikov, kakor tudi debelih praščičev so stalne. Vsled slabega vremena je bil dagon na sejme slab, zato je bilo povpraševanje veliko.

Konji. Cene neizpremenjene.

Žito. Promet na domačih trgih je slab, ker je vsled nizkih cen malo ponudbe, pa tudi povpraševanja ni nobenega. Izgleda, da proizvedniki nimajo več velikih zalog pšenice. Za ječmen in oves ni skoraj nobenega povpraševanja.

Jajca. Vsled povečane produkcije so cene zopet padle in se kupujejo po 65—80 para za komad. Izvozi se skoraj iz-

ključno v Italijo. V Nemčiji in Švici imajo še zaloge konzerviranih jajc. Cene bodo letos za sveža jajca najbrže nižje kakor lani.

Krompir. Za povoljno oddajo krompirja ni izgleda. Plačuje se do 70 para za kg.

Mlečni proizvodi. Cene surovega masla so posebno v Nemčiji znatno padle vsled večje ponudbe. Na domačem trgu neizpremenjeno.

Vino. Proizvedniki držijo dobro blago in ga le po zelo ugodni ceni oddajo.

Lesni trg. Tendencia je ostala še nadalje slaba.

Tržne cene doma.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	— do 265	— do 275	—
	rž	1 "	130 do 235	— do 250	—
	ječmen	1 "	220 do 235	— do 200	—
	oves	1 "	200 do 240	— do 250	—
	proso	1 "	— do —	— do —	—
	koruza (nova, sušena)	1 "	180 do 190	— do 250	—
	alda	1 "	210 do 230	— do 250	—
	fižol, ribničan	1 "	420 do —	300 do 600	—
	fižol, prepeličar	1 "	480 do —	— do —	—
	krompir	1 "	100 do 125	100 do 150	—
Seno in slama	sladko seno	1 "	125 do —	75 do 100	—
	kislo seno	1 "	75 do —	— do —	—
	slama	1 "	60 do 75	70 do 75	—
Goveja živina	Voli I.	žive teže 1 kg	10 do —	8 75 do 9	—
	" II.	" " 1 "	9 do —	7 50 do 8 50	—
	" III.	" " 1 "	8 do —	7 do 7 50	—
	Krave, klobasariče	" " 1 "	3 do 4 50	3 75 do 5	—
	(Prigon v Lj. 88. v Mar. 632 glav.)				
Prasčiči	Teleta	žive teže 1 kg	13 do 14 50	12 50 do —	—
	(Prigon v Lj. 7. v Mar. 15 glav.)				
	6—8 tednov stari	kom.	150 do 300	250 do 350	—
	3—4 mesecev stari	" "	— do —	380 do 450	—
	5—7 mesecev stari	" "	— do —	480 do 550	—
Peršiči	debel	žive teže 1 kg	— do —	10 do 12 50	—
	mrtev	1 "	— do —	17 do 18	—
	(Prigon v Lj. 32. v Mar. 76 glav.)				
	piščanec	kom.	15 do 25	22 50 do 50	—
	kokoš	" "	25 do 45	30 do 60	—
Mleko, maslo, sir, jajca	mleko	1 lit.	2 50 do 3	2 50 do 3	—
	smetana	1 "	— do —	12 do —	—
	čaino maslo	1 kg	44 do 56	48 do 56	—
	surovo maslo	1 "	38 do 40	40 do 48	—
	bohinski sir	1 "	34 do 40	— do —	—
	sirček	1 "	8 do 10	5 do 7	—
	jajca	kom.	0 75 do —	0 75 do 1 25	—
Kuh. ve	trda drva	1 m ³	1 75 do —	1 25 do 1 60	—
	mehka drva	1 "	90 do —	90 do 110	—

Tržne cene v inozemstvu.

Na Dunaju 18. februarja.

Voli I, žive teže 1 kg 13.60—14.40 Din.

Voli II, žive teže 1 kg 11.20—12.— Din.

Skupni prigon 2417, iz Jugoslavije 144.

Praščiči, peršutniki, živ. teže 1 kg 17.20—21.60 Din.

Praščiči, debeli, živ. teže 1 kg 16.80—18.80 Din.

Skupni prigon 10.143, iz Jugoslavije 1537.

Mleko, cena vnvanjega, 1 liter 2.90 Din.

Maslo namizno, 1 kg 48—56 Din.

Sir, polementalec, 1 kg 31.20—38.40 Din.

Jajca, sveža, komad 1—1.75 Din.

Mleka prihaja zelo veliko na trg. Vzrok je iskati v obilni mlečnosti pri nizkih cenah krmil in žita. Zaradi pomanjkanja denarja je mlečna kupčija slaba in se mora mleko obračati v maslo in skuto, ki imata pa tudi nizke cene.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnik na nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Kmetovalci, čitajte kmetijsko - strokovne knjige

In gospodarska navodila, ki jih ima naprodaj „KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI“, Turjaški trg št. 3.

Po prejemu denarja se takoj odpošljejo knjige!

Ob naročitvi knjig zahtevajte pošto položnico!

Splošno kmetijstvo.

	Din
F. Stupar, Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini	5.—
B. Skalicky, Kmetijske razmere na Češkem (broš.)	10.—
I. Majdič, Nasveti za hišo in dom (vez.)	30.—
F. Pengov - Dr. Ratajec Poljudna kemija (broš.)	18.—
Rohrman Zbirka gospodarskih nauk	15.—

Travništvo.

Weinzierl - Turk, O sestavljenju in setvi travnih mešanic (broš.)	15.—
inž. Turk, Navodilo o gnojenju travnikov	5.—

Vinarstvo in kletarstvo.

B. Skalicky, Pridelovanje in razpečevanje namiznega grozdja, ter vzgoja trt na špalirju (broš.)	10.—
B. Skalicky, Kletarstvo (vez.)	72.—
A. Žmavc, Vinarstvo (vez.)	66.—
Imenik vinogradnikov mariborske oblasti	10.—

Sadjarstvo in vrtnarstvo.

M. Humek, Breskev in marelica (broš.)	10.—
M. Humek, Praktični sadjar (vez.)	80.—
M. Humek, Sadje v gospodinjstvu (broš.)	24.—
M. Humek, Sadno vino ali sadjevec (broš.)	10.—
F. Kafol, „Sadjarstvo“	10.—
J. Zupanc, „Konzerviranje sadja in povrtnine“	16.—

	Din
M. Humek, Pet slik od zlahtnih hrušk	10.—
M. Humek, Domači vrt (vez.)	40.—
I. Priol, Ameriški način sortiranja in vkladanja sadja (broš.)	5.—

Živinoreja in živinozdravstvo.

Steuert - Jamnik, Soseba Razumnika „Konjereja“	15.—
L. Tepina, Podkovstvo (broš.)	20.—
F. Dular, Domači živinozdravnik (vez.)	44.—
A. Slivnik, Perutninarstvo (vez.)	50.—
Dr. Voszka, Reja domačih zajcev (broš.)	10.—
A. Pevc, „Sirarstvo“	65.—

Čebelarstvo.

A. Janša, Nauk o čebelarstvu (broš.)	24.—
D. Beranič, Temelji uspešnega čebelarstva	15.—
F. Lakmayer, Umni čebelar (vez.)	28.—

Razne gospodarske knjige.

M. Kostanjevec, O užitnosti vina in mesa (broš.)	5.—
A. Šivic, Poljudno navodilo za merjenje lesa	15.—
J. Künzle, Zel in plevel „Slovar naravnega zdravilstva“ (vez.)	75.—
L. Purgaj, Gospodinjstvo (broš.)	40.—
A. Beg, Naše gobe, navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob (vez.)	50.—

„Gospodarska navodila“

ponatisi iz „Kmetovalca“. Vsako posamezno navodilo stane 2 Din.

Denar ali znamke je treba ob naročitvi naprej poslati (Zadostuje če imenujete samo tekoče štev. od navodil).

- Počrtnjenje vina ali sadjeveca.
- Rjavenje vina.
- Sestava in setev travnih in deteljnih zmesi.
- Gnojenje vinogradov z novjšimi umetnimi gnojili.
- Kako se iz gnilega grozdja napravi dobro vino.
- Čiste drože in njih raba v kletarstvu.
- Vzroki neplodnosti pri govedih.
- Sluzavost ali vlačljivost vina.
- Krmiljenje z oljnim tropinami.
- Čiščenje in precejanje vina.
- Resna beseda vinogradnikom ob trgatvi.
- Naprava petiolata ali domače pilače.

- O bistvu alkoholnega vrenja (kipenja).
- Vnete vimena ali volčič na vimenu.
- Nova naredba glede zvrševanja rezarstva.
- Kislost (kisloba) in razkisanje vina.
- Močno krmilo „ribja moka“ za rast in pisanje prašičev.
- Dolžnost vzdrževanja ograj pred živino, ki se pase.
- Napenjanje govedih.
- Bradavice (gobe) pri živini.
- Izdelovanje mila za dom.
- Zdravljenje kužnih bolezni s cepilcem (rdečica).
- Nove zakonske določbe o sporih pri kupčiji z živino.

- Kako živi žitni molj in kako se pokončuje.
- Natrijev bisulfit kot nadomestno sredstvo za žveplo.
- Kako se obnavljajo in popravlja meje?
- Presojanje krmil po škrobnih vrednotah.
- Garje pri konjih.
- Apneni dušik.
- Duh in okus vina po žveplu.
- Tobak. Pridelovanje in zakonski predpisi.
- Sečni kamni pri živalih.
- O prilavi sekanka v gozdih.
- Kisanje in cikanje vina.
- Trošarina na vino.
- Precejanje in filtriranje vina.
- Glodanje lesa po goveji živini.

- Dve najni nalogi naše živinoreje.
- Sredstva za pokončevanje škodljivih rastlin in živali.
- Škoda, povzročena po lovcih in divjačini.
- Moderno zatiranje živalskih kužnih in nalezljivih bolezni.
- Preizkusi z umetnimi gnojili 1923. leta.
- Pomen kmečkih gozdov.
- Neplodnost, zvrženje in bolezn žrebet.
- Salicidin kot sredstvo zoper tržno plesnobo.
- Tekoče žveplo zoper plesnobo na grozdju.
- Moljavo žito.
- Kako sadimo sadno drevje ob cestah in potih.

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušikom

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom
domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi zlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „Nitrofoskal Ruše“, sestavljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.

VABILO
na
IV. redni občni zbor
zadruga

„Kmetijski hranilni in posojilni dom“
v Ljubljani, registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil

v torek, dne 18. marca 1930. ob 2. uri po poldne v zadrugi
prostorih v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1. pr. tl

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobritev računskega zaključka za l. 1929.
- 4.) Razdelitev dobička.
- 5.) Volitev nadzorstva.
- 6.) Čitanje revizijskega poročila.
- 7.) Slučajnosti.

Pripomba:

1.) Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor v istih prostorih z istim dnevnim redom, ki se sklepa brez o-ira na šte-
vilo zastopanih glasov.

2.) Računski zaključek in predlogi ter poročilo nadzorstva so osem dni
pred zborom razpoloženi v zadrugi pisarni članom na vpogled.

Ljubljana, dne 19. februarja 1930.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI
reg. zadruga z neomejeno zavezo

Franc Slanc, l. r.

Franc Zupančič, l. r.

**Si li želite znebiti Vašega
revmatizma, gihta?**

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, poškodovane roke in noge, trganje zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, često tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in bolezni kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkroja sečno ki-
slino, pospešuje izmenjavo snovi in
izločevanje, torej ni takozvano univer-
zalno ali tajno zdravilo, temveč je to
produkt, ki ga nudi priroda sama za
rešitev bolnega človeštva.

**Dajem brezplačno vsa-
komur na poskušnjo!**

Pišite mi takoj in dobili boste
pri mojih v vseh deželah, ob-
stojećih skladiščih popolnoma
zastonj in franko enkratno
poskušnjo skupaj s poučno
razlago. In tako se boste sami
uverili o neškodljivosti tega
sredstva in o njegovem hi-
trem delovanju.

August Märzke

Berlin-Wilmersdorf,
Bruchsalerstrasse No. 5. - Abt. 49

J. BLASNIKA NASL.

UNIVERZITETNA TISKARNA

LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

ZALOŽNIŠTVO VELIKE PRATIKE

VREČICE ZA SEMENA

NAJSTAREJŠI GRAFIČNI ZAVOD JUGOSLAVIJE
IZVRŠUJE VSE TISKOVINE NAJCENEJE IN NAJBOLJ SOLIDNO
USTANOVLJENA LETA 1828

A R B O R I N

preiskušeno in splošno priznano
najboljše sredstvo za zatiranje
raznih škodljivcev in bolezni na
sadnem drevju osobito spomladi,
dalje

CEPILNO SMOLO

najfineše kakovosti priporoča
sadarjem in vrtnarjem trdka:

CHEMOTECHNA

družba z o. z.

Ljubljana, Mestni trg 10

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Sprejema hranilno vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno
varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja
tuj denar ter čeka na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran. vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 mi-
ljonov še lastna glavnica in rezerve, ki znašaj, skupaj nad Din 14.500.000.—

MARIBOR
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši)

Prepojenje krav.

»... Preko 300 krav zdravljenih z »Bissulin«-om vse z dobrim uspehom, vse krave so pravilno teletile.«

Tierarzt Dr. S. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 24. Jahrg. Nr. 16.

»Bissulin« se izdaja le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen. Brošure o bolezni razpošilja: Zastopstvo: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Spomladanske setve rabijo dušičnato hrano.

Za njih gnojenje uporabljamo najrajši

čilski soliter

ki je najbolj učinkovito dušičnato gnojilo. Njegova uporaba je prirosta, učinek hiter, in siguran. Troši se po vrhu zelenih, toda ne vlažnih rastlin. Vsa pojasnila in navodila o uporabi tega in drugih umetnih gnojil daje brezplačno:

PODDELEGACIJA PROIZVAJALCEV ČILSKEGA SOLITERA

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica šte. 1/II.

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta šte. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 160 MILIJONOV DIN.

VARNO NALOŽITE SVOJ DENAR V

VZAJEMNI POSOJILNICI

V LJUBLJANI
POLEG HOTELA UNION

OBRESTOVANJE
NAJUGODNEJE

POSOJILA PROTI VKNJIZBI NA POSESTVA, PROTI POROŠTVU ITD.

Inserirajte v
"KMETOVALCU"

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi

Družba „ILIRIJA“

Ljubljana, Dunajska cesta 46
Telefon št. 28-20

Kavo vseh vrst in vsakovrstno speci-rijsko blago. Semena vedno sveža in dobro kaljiva Koruzo in drugo žito. Pšenično moko prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način se poleg fosfornih in dušičnih gnojil dosežejo večji pridelki prvovrstne kvalitete. — Sedaj spomladi gnojite na orali:

Za žita	50—80 kg	40% kalijeve soli
Deteljo, travnik, koruzo	100—120 kg	
Krompir, peso, repo	120—150 kg	
Trto, hmelj in sočivje	150—200 kg	

Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje.
Zagreb, trg burze 3/II. Beograd, Poenkareva 27.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.— vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravištvu ne prevzame posredovanja. Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Drva

ankova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu trdka „Karivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 267

Brinje in fige za žganjekuho

kobavila najugodnejše veletrgovina Ivan Jelača, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbe 257

Jajca za valenje

prvovrstnih štajerskih „Salmtaler“ kokoši, komad po Din 2.50 oddaja in razpošilja tudi po pošti Uprava veleposredstva E. Bachler, Rače pri Mariboru. 23

En vagon krmske pese in pol vagona repe

ima po nizki ceni na prodaj: Josip Lenarčič, Vero pri Vehniki. (Isotam je dobil mladih lipčanskih konj in kobil iz kobilarne.) 25

Jajca za valenje

od čistokrvnih Orpington, kom. po Din 4 ima na prodaj Franc Tome, Dravice št. 15, p. št. Vid pri Ljubljani. 37

Sadno drevje!

Drevesničarska zadruga v Dorlarjih, pošta Školja Loka, ima več tisoč sadnih drevesc na prodaj in sicer: Jabolka: Damasonka, bobovec, Šampanska reneta, pisani kardinal, Šarlamovski itd. Hruške: tepke, rumenke, mošnice, hardilevke itd. — Cena po dogovoru. Manj od 30 drevesc se ne razpošilja. 35

Jajca za valjenje od rac

Khackicampbell in belih indijskih trkačev (weise indische Laufente) lansko leto importirane iz Holandske, garantirano čiste pasmine, katere nesejo čez 300 jajc na leto, razpošilja po Din 10 komad Peradarstvo Ciril Zagar, Sonja (Hrvatsko). 31

Jajca za valenje

od rumenih plemenskih Orpington-kokoši in Orpington-race, komad 6 Din. Naslov: Herma Roester, Laško št. 142, Dravska banovina. 33

Bosulin svečice

so edino zdravilo zoper srmanično vnetje in jalovost krav. Zdravite krave in telice, ki se ne obrelijo s temi svečicami! 1 škatlja z natančnim navodilom 30 Din. Izdeluje in razpošilja edino: Lekarna pri „Angelju Varhu“ na Vrhniki. — V zalogi vsa druga zdravila za živino!

Stoječ vitez ali gepelj

v dobrem stanju se prodaja. — Cena po dogovoru. Anton Zumer, Javornik št. 9, Gorenjsko. 60

Šafarja (majerja)

strednje starosti, energičnega, oženjenega, išče za takojšnji nastop službe Graščina Boštanj ob Savi. 59

Prodaj čebele!

Vsled odpotovanja prodam 24 A. 2. panjev čebel z mladimi matičkami in točilom. Andrej Jemec, Petelinje, p. Dol pri Ljubljani. 58

Bika-montafonca

11 mesecev starega, čistokrvnega, imam na prodaj. Cena po dogovoru. Franc Klemenčič, posestnik, Trebelno pri Mokronogu. 57

Cement

Portland Split in apno zagorsko, je zastopstvo in glavna zaloga pri V. Bratina, Križevci pri Ljubotomu, ki zalaga tudi z deskami, latami, tesanim lesom in raznimi cementnimi izdelki. 43

Sprejme se starejši samski mož,

zanesljiv, ki bi imel veselje, da obdela mali vrt s cveticami, sočivjem ter sadni vrt in čuval hišico in vrt, ki se nahaja na najlepši legi blizu Ljubljane. Na razpologo mu je 1 soba z štedilnikom, električna razsvetljava in zelenjava, kar potrebuje za sebe. Primerno za upokojenca. Pismene ponudbe na Upravo Kmetovalca pod števil. 44

Hrastove in gabrove

sadnike za pomladansko posajiditev, kupi vsakih po 200 kosov. Franc Crnlec, Naklo, pri Kranju. 45

Strokovni delavec,

izvežban za dela v trtnici in drevesnici, ki govori tudi nemško, se sprejme v službo. Ponudbe poslati na: Drevesnico Janko Šarič, Petrovaradin (Trst). 46

Sadno drevje:

Jabolka, hruške, marelice, češnje, češnje in orehe vsake visokosti ima na prodaj: Alojzij Podobnikar, Dobrova, pri Ljubljani. 47

Plemenskega bika

simolidske pasme, 17 mesecev starega ima na prodaj: Josip Rotar, Podutik št. 9, pošta St. Vid nad Ljubljano. 48

Zenitna ponudba.

Mladenec star 25 let, priden in pošten, mirnega značaja, ki namerava prevzeti posestvo, se želi tem potom radi ženitve seznaniti z dobrosrčnim kmečkim dekletom do 24 let starim istega značaja, ki bi imela veselje do kmečkega gospodinjstva in če mogoče nekaj premoženja, kar pa ni predpogo. Naslov na: Upravo „Kmetovalca“ pod „dobra gospodinja“ št. 49. 49

V Radovljici

pod Obhoročico se odda njiva v najem najboljšemu, ponudnik! Naslov: Marija Primožič, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 7. 61

Kupim kolesel,

še malo rabljen ali zamenjam za staro ali novo vino, ali za drva. Prosim pismene ponudbe na: Jože Janežič, Skrvnik, pošta Tržišče, Dolenjsko. 50

Vabilo

na občni zbor „Kmetijske hranilnice in posojilnice“ na Logu, reg. zadr. z neom. zavz., ki se vrši dne 16. marca t. l. ob 3. uri na Logu št. 17, s sledenim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika, 2. Poročilo načelstva, 3. Računski zaključek za l. 1929, 4. Revizijsko poročilo, 5. Poročilo nadzorstva, 6. Volitev načelstva in nadzorstva, 7. Slučajnosti. 52

Prvovrstno brinje

in smokve za žganjekuho ter semenski oves nudi največjeje trdka I. Knez, Ljubljana, Gospodstvska cesta št. 3. 53

Vinski trgovci in gostilničarji pozor!

Okoli 300 hl vina belega, sortna in mešana, Rizling, Šipon, Traminer, t. d. ter ca. 30 hl izbejskega vina ni okoli 60 hl jabolčnika se želi po nizki ceni prodati. Pod 3 hl se ne pošilja. Oglašiti se je na veleposredstvo Segula, Happonci, pošta Juršinci pri Ptuj. 54

Tri vagone prvovrst. mokrih sliv,

100 hl vina in 60 hl jabolčnika, letnika 1929, ima na prodaj: Josip Šrlpič, Hum na Sutli. Cena po dogovoru. 56

Vabilo

na 25. redni občni zbor „Kmetijskega društva“ za ptajski okraj v Ptuj, ki se vrši v nedeljo, dne 23. marca 1930 ob 10. uri dopoldne v prostorih „Posojilnice“ v Narodnem domu. — Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o lanskem obnem zboru, 2. Poročilo načelstva in nadzorstva, 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1929, 4. Volitev treh udov načelstva, 5. Slučajnosti. Načelstvo. 51

Kmetovalci ljubljanske okolice pozor!

za bližajočo se pomlad se dobi izborni greznici (stranišni) gnoj zastoji. Dovož k greznici naravnosti iz ceste, torej brez posebnega truda. — Vprašati je: Ljubljana, Tržaška cesta št. 21, nasproti konca tobačne tovarne. 62

Jajca za valjenje

čistokrvnih štajerskih kokoši komad po Din 2.— oddaja in razpošilja Franc Lilek pos., St. Ilj 39, pošta: St. Ilj v Slov. Gor. 63

Šotna stelja

(Hochmoor-Torfstreu) neprecenljiva, ne sme manjkati v nobenem hlevu, prepreči tudi živinske bolezni.

Šotni mulj

(Hochmoor-Torfmull) najbolje sredstvo za izboljšanje vrtov, vinogradnikov itd. Pripravno za cvetličnike, kakor tudi za konzerviranje jale in sadja. Naročite največje pri: Javno skladišče nasl. v Celju (tik skladišča Kmetijske družbe). 64

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošt. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjavaj: »KMETSKI DOM«

Telefon 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rente

Stanje vlog okroglo 30.000.000 dinarjev. Rezerve nad 500.000 dinarjev.

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročtvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2, ure.

Podružnici v Kamniku in v Mariboru